

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Theologiæ Mysticæ, Seu Facilem & practicum modum
Exercitia Spiritualia S.P. Ignatii Loyolæ per octiduum faciendi - item
triduanam recollectionem fructosè instituendi complectens, Et
Sacerdotibus Præcipuè, aut de Sacerdotali Statu suscipiendo
deliberantibus accomodata, Una cum ...

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1680

Medit. II. De peccatis alienis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48834)

Punctum III.

Considera 1. Quàm magnum insuper beneficium Deus tibi concesserit, dum te non simpliciter ad gloriam suam, sicut alios homines creavit, sed etiam ad *majorem gloriam* suam in te, & alijs procurandam, ad Sacerdotalem Statum vocare dignatus est, in quo tum per ipsam Statûs hujus supremam dignitatem ad majorem perfectionem sectandam, atque adeò finem etiam tuum perfectiùs consequendum incitareris; tum per Sacrificium Missæ velut gratissimum holocaustum, Officiique divini quotidianam recitationem copiosius eum laudare; tum per Sacramentorum administrationem, aliâque Pastoralis curæ ministeria gloriam illius etiam in alijs procurare posses.

Considera 2. Si Servus ad tantò majorem fidelitatem & diligentiam in Domini servitio adhibendâ incitatur, quantò plus se à Domino dilectum & exaltatum, quantòque plura bona ab eodem fidei, curæque commissâ advenit, quàm fideliter tu DEO servire, atque adeò vocationi tuæ satisfacere debeas, qui ab ipso tantopere te amatum, animâque velut pretiosissimum suum thesaurum curæ tuæ, fideique commendatas fuisse agnoscis? an non, quoties ad peccatum, aut inordinatum rei cuiuspiam creatæ amorem alliceris, in illa Josephi Ægyptiaci Patriarchæ verba erumpes: *Ecce Dominus meus, omnibus mihi traditis ignorat, quid habeat in domo sua; nec quidquam est, quod non in mea sit potestate, vel non tradiderit mihi, quo modo ergo possum hoc facere, & peccare in DEVM meum?* Gen. 39.

Considera 3. An & quomodo tu hætenus fidelitatem istam præstiteris, & præstare deinceps tantò impensius velis, quantò minùs dignum te tam sublimi vocatione fuisse cognoscis. Colloquium ad Christum.

MEDITATIO II.

DE PECCATIS ALIENIS.

Hæc Meditatio à S. Ignatio Exercitium trium potentiarum vocatur, eò quòd in eo velut practico Exemplo ostendatur, quomodo per memoriæ, intellectûs, & voluntatis exercitium

citium circa aliquam materiam discurrere, solidamque
 trinam & affectus eruere debeamus; unde hic modus ac-
 ratè perpendendus est, & in reliquis quoque primæ be-
 madæ Exercitijs usurpandus. Finis autem hujus Medita-
 nis est cognoscere, quàm graviter DEVS peccata in nobis
 simis Creaturis puniverit, quàmque adeò meritò quisque
 mere debeat, ne, sicut in dignitate longissimè cedit crea-
 ejusmodi, ita multò minus quoque ipsi parsurus sit DE-
 atque adeò alieno malo sapere, ac peccata seriò vitare di-

Textus S. Ignatij.

*Oratio preparatoria est, quâ petimus à Domino gratiam
 ut vires atque operationes nostræ omnes sincerè ad epi-
 scopiam tendant.*

*Primum præludium est, ratio quadam componenda
 Pro qua notandum est, quòd in quavis Meditatione seu
 templatione de re corporea, ut puta de Christo, effingetur
 erit nobis secundùm visionem quandam imaginariam
 corporeus, id, quòd contemplamur, representans, ut
 templum aut domus, in quo reperiamus Christum IESUM
 vel MARIAM Virginem, & cetera, quæ spectant ad Con-
 plationis nostræ argumentum. Sin autem speculationis
 est res incorporea, ut est consideratio peccatorum nunc
 ta, poterit loci constructio talis esse, ut si per imaginatio-
 cernamus animam nostram in corpore isto corruptibilem
 in carcere constrictam; hominem quoque ipsum in hær-
 ria & alle inter animalia bruta exulantem.*

*Secundum erit præludium, ut à Domino id postule-
 exopto juxta proposita Contemplationis argumentum, ut
 rum si de Christi Resurrectione fuerit meditandum, peti-
 erit latitia, quâ gaudenti Christo congaudeam: sin de pa-
 ne, lacrymas, pœnas, & angores petam ad compatien-
 Christo patienti. In presenti ergo Meditatione pudorem
 fusionemq; mei ipsius deo exposcere, attendens, quàm
 homines ob peccatum mortale vel unicum damnati fuerint.
 Et quòd ego toties damnationem sim commertus. Notandum
 adhuc, quòd omni Meditationi seu Contemplationi præ-
 debent tam Oratio preparatoria, quàm præludia duo, si-
 quæ*

ratio quidem semper fit eodem modo, praeludia vero pro diversitate rerum sunt diversa.

Punctum I.

Primum punctum erit, ut exercentur memoria mea circa primum peccatum omnium, quod fuit ab Angelis commissum, adhibito statim discursu intellectus, atque voluntatis motu, instigante me ad solvenda & intelligenda ea, per qua erubescam, & confundar totus, facta unius tantum peccati Angelorum cum tot meis comparatione. Unde colligere liceat, cum illi ob unum crimen addicti sint inferno, quam sepe ipse supplicium idem meruerim. In memoriam itaque dicimus trahendum esse, quo pacto Angeli creati primum in statu gratia, sed (quod necesse erat ad beatitudinis consummationem) non volentes per arbitrij libertatem, Creatori suo reverentiam & obsequium prestare, at contra eum insolentes conversi fuerint ex gratia in malitiam, & de caelo ad infernum precipitati. Consequenter discurrendum erit per officium intellectus circa hac pensculatijs, nec non concitandis simul voluntatis affectibus, acrius insistentium.

Ut hic discursus tanto fructuosius instituat, proderit 1. dignitatem Angelorum tum ex natura ipsa (quod nempe fuerint purissimi Spiritus) tum ex praestantissimis donis tam naturalibus, quam supernaturalibus, qualia nulli puro homini (excepta forte B. Virgine) sunt communicata, colligere. 2. Pariter Statum miserimum & deformationem, in quem per peccatum unicum dejecti sunt, perpendere. 3. Cogitatione ad nos conversa, naturam nostram cum Angelica, vilitatem nostram cum illorum dignitate, nostram inopiam cum illorum dotibus comparare, & salutarem inde timorem, odiumque peccati concipere erumpendo cum pio Asceta l. 3. de imit. c. 14. in sequentes affectus: *Intonas super me iudicia tua, Domine, & timore ac tremore concutis omnia ossa mea, & exarscescitur anima mea valde. Sto attonitus, & considero, quia cali non sunt mundi in conspectu tuo. Si in Angelis reperisti pravitatem, nec tamen pepercisti, quid fiet de me? ceciderunt stella de caelo, & ego pulvis quid presumo?* Colloquium ad SS. Patronos.

Secundum est punctum, easdem potentias tres, circumscriptum primorum Parentum (quod secundum appellabimus) exercere, tractando memoriâ, quam diuturnam ob illam penitentiam egerunt: quanta humanum genus corruptum vastat: quot hominum millia ad inferos deturbata sunt. Memorandum est videlicet, quomodo Adam in Damasco campo de limo terra factus, postusque in terrestri Parentis Eva formata ex una costarum ejus, cum de fructu arboris scientiâ boni & mali prohibiti essent comedere, & minus comediissent, post peccatum subito ejecti sint, Serpente pelliceis induti, & originali justitiâ privati, reliquum suâ tempus, in laboribus & arumnis maximis, penitentiam traxerint. Super his etiam ratiocinio intellectus, & libus voluntatis utendum erit, sicut prius.

In hoc puncto tria iterum præcipue consideranda sunt. Status Adami ante peccatum cum eo, quem post peccatum sortitus est, comparandus erit. 2. Speciatim perpetuum erit, quod eadem pœna in omnes Adæ posteros sit pagata, ita ut, quidquid ab orbe condito ad hoc usque impus homines sunt passi, & in æternum patientur, sint quæ scintillæ ab hac prima culpa originali provenientes, & næque justitiæ clarissima testimonia; quis enim non gratissimè offensum Principem illum crederet, qui ob peccatum Rebeli Subdito commissum, universam stirpem peccatorum gravissimè, & excinderet? 3. Unicum peccatum Adami in solo pomi esu prohibito consistens, & ex affectu libere blanditijs cedente factum, de quo tamen statim dolens severam pœnitentiam egit, cum nostris innumerabilibus deliberata malitia commissis comparare, & inde ex parte infinitam DEI benignitatem, dum propter tot peccata necdum nos ad infernum deturbavit, agnoscere, & admirari; ex altera verò salutarem timorem concipere, ne, sicut ratione pastoralis curæ susceptæ etiam Pater es Parochianorum tuorum, aut aliorum Subditorum, ita peccatum quod tuum in illos, ob pravitatem exempli saltim, redundet, que adeo gravius etiam à DEO castigetur.

Punctum III.

Tertium est, ut exerceamur pari modo circa peccatum mortale, & particulare quodlibet (ipsum nos tertium peccatum dicemus, ut à duobus suprapositis distinguatur) considerando, quòd peccato tali vel semel duntaxat commisso, forte detrusi sint multi ad infernum, quòdque præterea prope innumeri ob delicta mea pauciora atq; leviora fortè crucientur aternis penis. Vnde memoriâ versandum erit, quanta sit peccati gravitas & malitia, DEVM omnium Conditorem atque Dominum offendentis. Ratiocinandum quoque est, supplicium aeternum peccato justè irrogari, utpote adversus infinitam bonitatem DEI perpetrato. Postremò suscitandi sunt affectus, sicut jam dictum est.

In hoc puncto cum S. Ignatius gravitatem peccati ex dignitate Personæ offensæ ostendat, proderit bene considerare tres titulos, ob quos specialiter DEVS per peccatum offenditur, quorum primus est titulus *Dominij*, quòd scilicet sit Rex Regum, & Dominus Dominantium. Secundus *Conditoris*, ratione cujus plus quam Pater amandus est, cum ipse non corpus duntaxat, sed etiam animam dederit. Tertius *Benefactoris* maximi, specialiter propter factam Redemptionem; ex quibus consideratis facilè gravitas peccatiprehenderetur; si enim in hoc Mundo tam gravia censentur læsæ Majestatis, & parricidij crimina, quam grave esse debet peccatum in tantum Dominum, Patrem, & Benefactorem commissum, ut non immeritò S. Augustinus dixerit: *Dominæ, qui te non amat, quia creatus est, infernum meruit, qui Verò non amat te, quia redemptus est, meretur, ut novus pro ipso infernus sit.* Unde 2. perpendendum erit, si tam multi propter unicum peccatum grave commissum, mox ad infernum detrusi sunt; quantum tibi beneficium iterum collatum sit à DEO, dum tot, tamque gravia peccata committentem non modò non detrusit ad infernum, sed insuper tam bonam penitentiae occasionem per hæc Exercitia offert, imò ultro ad eandem per tot stimulos invitat; an non vel ex hoc solo capite novum detestandi peccata, & tam bonum Dominum amandi impulsus recipies, & Sacerdotem illum imitaberis, qui, ut in vitis Patrum legitur, cum Filiam

liam Sacerdotis Ethnici deperisset, eamque sibi in Coniugium dari petijisset, & quia Sacerdos Ethnicus ex idoli sui marito sic requisiverat, etiam DEVM, omnisque Caelites adorasset, postea, ubi idolum quoddam Sacerdos Ethnicus, an matrem suam deponere deberet, interrogaverat, respondit: *Non des illi, nec enim DEVS illum adhuc deseruit*: adeo hoc responso compunctus est, ut in amarissimis lacrymas effusus ex illo momento firmissimè statueret, Deum qui se tam graviter delinquentem, & abjurantem necesse deseruerat, nunquam amplius derelinquere, idque responsum præstiterit.

Colloquium fiet imaginando IESVM Christum coram adesse in cruce fixum. Itaque exquiram mecum rationem qua Creator ipse infinitus fieri creatura, & ab aeterna vita ad temporariam mortem venire pro peccatis meis dignatus sit. Arguam insuper meipsum percontans, quid habuerim dignum memoratu egerim pro Christo? quid agam tantum aut agere debeam? & in eum intuens sic cruce affixum proloquar, qua suggeret mens & affectus. Porro Colloquium proprium est, ut fiat sicut Amici sermo ad Amicum, sicut ubi ad Dominum, nunc gratia aliquid petendo, nunc culpam aliquam meam incusando, interdum propria, qua communicando, ac petendo consilium super illis, sive auxiliium. Ultimo dicatur Pater noster.

Consideratio.

Prima hæc consideratio erit inspectio Status sui; cuius examen instituetur in primis circa peccata & defectus potiores, quibus adhuc obnoxius es, ut deprehensis morbus potius, & eorumque radicibus, tanto facilius media adhiberi possint, quæ perfecta sanitas obtineri possit.

II. Facto hoc Examine considerari breviter poterit quantum ad Sanitatem spirituales seu liberationem à morbis spiritualibus necessaria sit Sacerdoti curam Animarum gerenti; id ex eo deprehendere facile poteris, quod, sicut Operarii & Artificibus temporalibus quivis morbus, vel etiam capite molestissimus est, quod à sperato lucro & modo de operum ac laborum suorum impediatur, ita Operatio spirituali tanto gravior ac molestior accidere morbus animæ

Seu peccatum debeat, quanto graviori à lucro & augmento eundem impedit, videlicet primò à lucro & incremento *glorie divinae*, cujus pars minima omnibus alijs lucris eliam collectivè sumptis præferenda est: dein à lucro *propria salutis & meritorum*, quod itidem pluris, quàm alia lucra omnia temporalia, faciendum, cum nihil profit homini si mundum universum lucretur, animæ verò suæ detrimentum faciat: & tandem *aliena salutis* lucro, quod tanti faciendum est, quanti æstimandæ sunt ipsæ animæ, quæ omnes res alias mundi longissimè antecedunt.

III. Quia verò morbi efficaciter curari non possunt, nisi radix morbi tollatur, idèò hæc specialiter indaganda est, deprehendensque, eam tibi jam pridem à S. Jacobo c. 4. fuisse indicatam, dum dixit: *Vnde bella & lites in vobis? nonne hinc? ex concupiscentijs vestris, qua militant in membris vestris. Vnusquisque enim, ut idem c. 1. ait, tentatur à concupiscentia sua abstractus & illectus; deinde concupiscentia cum conceperit, parit peccatum.* Vide proin cujus rei concupiscentia hætenus in tantum malum te præcipitavit, an honoris, aut voluptatum, aut divitiarum? & quomodo hanc radicem extirpare possis, scilicet eadem fermè ratione, quâ concupiscentiam noxij ejuspiam cibi tollere solemus, ut scilicet, sicut hoc in casu inprimis damna ex cibi talis sumptione oriri solita demonstramus, & postea ad cibum longè meliorem, saniorémque à nobis oblatum comedendum hortamur, ita ad internam quoque concupiscentiam rei hætenus inordinatè concupitæ tollendam, falsitatem bonitatis & damna bene perpendamus, simulque, quàm omnis hæc apparens bonitas infinities perfectius in DEO possideatur, consideremus, illud sap. 13. ad præsentem materiam accommodantes: *Quorum si specie delectati Deos putaverunt, sciant, quanto his Dominator eorum speciosior est; speciei enim Generator hac omnia constituit.* Claudatur hæc consideratio brevi oratiunculâ, quâ & venia præteritorum peccatorum suppliciter petatur, & gratia ad eadem deinceps cum radice extirpanda flagitetur, eundemque in finem etiam SS. Patronorum & B. Virginis patrocinium imploretur.